

LEON BLOY:

KNIHY A EXEGESE

JOSEF FLORIAN

HLADOV! STARÁ ŘÍŠE! MORAVA
LÉTA PÁNĚ 1903

MORAVSKÝ MOZOL.

Nejsvětější Trojice v slávě a jasu Svého Dne byla nucena patřiti na to, co bych rád tuto zaznamenal. Tam na Humberku u Krásonic v ten den k nikomu nevolalo se z plamene keře hořícího: Zuj obuv, místo svaté jest; přesvatá Panna nezjevila tam nejjasnější Tvář svou v ten den žádné z čistých dcer země, aniž jiným způsobem zavolala k sobě zástupy poutníků k tradičnímu putování v tento den synthetického záření oktávy všech tří božích Hodů přes vrchy a lesy na tento pokorný kopeček, nad svěží zeleň jarního kraje.

Aniž bych povolil nátlaku, pobízejícího mne k lekcím o mystickém zeměpisu a o mystice Času při tak skvělé ~~příležitosti~~, sdělím krátce,

že dnešní zástupy pobožných lidí jinak sem byly na tento den svolány. Způsob, jímž se to dělo, jest zajištěný, než přece tak neuvěřitelný, že by bylo třeba citovati.

Ale k čertu s tím! Vždyť nelze přemoci hnus ani při pouhém pomyšlení, že by se měly neslušně, záchodovitě umazati čisté stránky takovým neřádem. A pak, kdo neviděl v tomto hadříku, potišťném stroji papežské (!) knihtiskárny Rajhradských Benediktinů, umaštěný transparent, jímž jistá část kněžstva moravského horlivě obestřela okna velebných tabernakulí Nejsvětější Trojice, plných světla, by prozařovala na ulice prachu známá mozolovitá pracka, ověčená všelikým náradím selského živnostnictva, by tak přispělo se k oslavě vítězivého průvodu triumfátora hnojného vozu?

To, bych myslil, jest kulminační bod činnosti Šamalíkovy. Nejvyšší, neboť na Hostýn se dosud neodvážil a Velehrad ve svém zhanobení hloupými sjezdy všeho druhu a Šamalíkovými zvlášť ocitá se dnes mnohem níže než tento skrovný Humpešík.

Byl jsem tam a dojem ubohého tohoto koncilu selského tak šedivě a mlhovitě se mi rozvěsil po očích, že nemožno pro tuto beztvárnost do podrobností líčiti všechny způsoby stáda bezhlavců, jichž uši — přeměněny v hlásné trouby fonografů — věrnějším svědectvím by se rozezvučely. Neboť hulákavé provolávání slávy k zabezpečení »hlučnosti« sjezdu a lopatový plácot opičivého potlesku — byť tak zbaběle ztišeného, že se ni rukou nepohnulo — dobře mohly stačiti k naplnění tisíců takto vhodně přizpůsobených amerických těch vynálezů.

Proč se také zbytečně rozhorlovati? Svato-krádežná rušení pokoje na vrších posvátných dryáčnickými kramáři všeho druhu jsou přec tak obvyklá. Vřískání hospodských maršů před kázáním dp. Stojana i nebe s podivuhodným klidem přijalo; proč bychom tedy my malichernými kletbami předbíhali tak žádoucňě očekávanému prokletí s hůry a znehodnocovali podezřelé ticho Výšin před katastrofami? Marno vykládati v dnešních dnech, že zapotřebí »mocného mlčení před modlitbou a soustředění duševních sil před její tajemnou prací«, by Duch Svatý, jehož příchodu se věřící vždy před kázáním dovolávají, po zlatých vlnách tohoto Mlčení, jež jest hudbou rajských jeho Samot, splavil se se svými eskádrami k zámořským ostrovům našeho Vyhnanství.

A pranýřovati vzájemné popleskování a děkování na tribunách našich ploskochodců? Tak všední!

Řeknu vám upřímně, že dlouho se mi nechtělo do těchto Šamalíkových mozolů, neomaštěných, neosolených, ač tak horlivě — se zárukou zázračného rozmnožení — nabízených k nasycení tisíců na vypráhlých pouštích našeho venkova.

Konečně slibuju, ó duše křesťanská, že za nic nepovedu tě do koňských stájů k podívané na ožralé pacholky, v rozvratu sil duševních i tělesných potácející se po slavnostních přípitcích mezi koňskými kopyty na hubeně podestlané a zalejněné podlaze společenské úrovně, již se tolik rolnictvo pod svým samozvaným vůdcem domáhá. To všechno jsi viděl, trpělivý čtenáři, a zbytečně bychom znovu přežvykovali jalovou a odpornou

řezaňku dobrou leda do žlabu novinářských zpravodajů.

Ale rád bych upozornil na jednu věc.

Není-liž nejen podivno, nýbrž povážливо a nutně k předtuchám čehosi hrozivého nabádající politováníhodné mlčení »Služebníků Slova« (Luk. 1., 2), ba dle všeho jejich schvalování i protežování nevzdělaných a nijak zvlášť osvěcených žvástalův a chvastounů, kteří se beze studu odvažují se směšnými tlachy, plnými protidogmatických¹⁾ nesmyslů, před obecnost, by ex cathedra, z míst, odkudž několik minut před tím zaznívalo Slovo Boží, přísluhovali darem svého potupného prorokování zástupům. Vždyť jest samozřejma schválná neostražitost, ba vědomá nechávavost klíčů ku drahocenným pokladnicím Slova na zápraží politických koníren, přístupných všem vepřům a hrochům. I vidíme, jak se v nich brakuje, a jak stříbro řeči jest mrháno a zaprodané zlato mlčení jak rezaví a kterak obojí toto velesvaté rozhazuje se přehoušlemi několika obsluhovatelů dobytka psům a metá se před svině přes všechny výstrahy Evangelia.

A teď odstoupím, bych připustil k slovu mistra a pána, jehož dílo přepokorně komentuju a jehož slovo o »religieux-larbins« zvláště bych rád těmito několika stránkami krajanům zkonkrétnil.

¹⁾ »Člověk se přirozeně rodí křesťanem!« (Z řeči rolníka Capity).

»Každý ví neb domnívá se, že ví, co to jest veřejná nevěstka. Bylo o tom, běda! mnoho mluveno ve všech literaturách a neznám látky možně zpracované, jež by dovolila o sobě napsati takové ohyzdné pitomosti.

Není zde příležitosti k tomu, bych dal výraz jistým myšlenkám, jakž takž neobvyklým, jež mne napadají o tomto úděsném Tajemství Prostituce Ženy, v němž se objevuje význačně prodloužená — pro mne jediného snad — nekonečným houštím Neposlušnosti počáteční a věčná průhodnice Přípovědi o Rozdupání a Sešlapání.

Předmět této rozpravy jest na neštěstí mnohem méně vznešený a nikterak nenašeptává o božských předtuchách. Toť dokonalé sviňstvo, toť h zcela čisté bez jakékoliv přimíšeniny, i zvu svého laskavého čtenáře, by se v tom na několik okamžiků se mnou vyválel.

Veřejné duše¹⁾ — třeba to sdělovati? — jsou všichni ti, kteří praktikují ať v jakémkoli druhu prodejnost Slova na újmu zápasících a umírajících tohoto světa, nezpůsobilých, by v podezření vzali jejich vražedné falšované zboží.

Nuže, shledává se, že toto Slovo, jež pýcha považuje za lidské a jež jest přes všechno toliko velmi jemným prachem ze sandálů několika starodávných proroků — jakási ozvěna z božích Rozprav zázračně v dálku protáhlá — jest ostatně veškerým pevným statkem člověka a že vrcholem

¹⁾ Citát jest vyňat z hymnické básně Leona Bloy, vydané ku počtě literárních a politických sviňáků a nadepsané »Veřejné duše«.

zneuctění jest obchod neb lichvaření s tímto milostivě propůjčeným dědictvím.

Pozorujte dobře, že jest neužitečno, by se kdo mohl věnovati této industrii, míti jistý vyšší podíl, býti osvíceným individuem, míti v mozku oheň Hekatin nebo fosforeskující bažiny Oceanidek. Bylo by to spíše tísnivé, nepohodlné a zhoubné, neboť celní úředníci jsou tak přísní při vstupu lidské hlavy, že obchod s myšlenkou nemůže obohatiti než roznašeče nicoty.

Půvab slova jest ostatně tak nadpřirozený, že jeho padělek zdá se ještě mocnější než slovo samo. Jest tudíž výhodno býti pitomcem tomu, kdož se jme mluvití světu.

Jest potřebí býti pořádným, loyálním blbcem; jest skoro nutno nemíti ani jediné idee v lebce a naparovati se touto předností, pro niž, jak se zdá, miliony mučedníků zemřelo, pokolení nešťastníků bylo udáveno, okleštěno, spáleno, utopeno, utlučeno, rozsekáno průběhem všech století, a pro niž též bezpochyby usedlo do temnot smolných bezpočetný dav duchů, kteří očekávají konec věčnosti! . . .

. . . O ubohé kurvy, politování hodná děvčata toužící po radosti, jež touláte se po chodnících hladem chcípající, mezi vřavou buržoů pátrající po vydáveninách psů; vy, jež v kurevnictví lidem ctnostným vydáváte pouze své zpustošené tělo, a jež někdy uchováváte ještě duši, zbytek z duše, abyste milovaly nebo proklínaly — co řeknete o tomto tajném milovníku osoby jiným vydržované, záletníkovi zatvrzelého Hlupství, až přijde strašný den, v němž Hekuby země v plamenech štěkati

budou před Ježíšem, a výti budou svým děsným nářkem?

»Jest zatím ještě několik samotářských duchů, kteří nechtějí se prostituovati, kteří oškliví si nepřekonatelně vychloubání s krásným zadkem své osobnosti.

Psi a kudly se smradlavými tlamami, kteří nalézají ve ve zdejší životě to, co se uvyklo jmenovati slávou, a kteří by jim olizovali šlapadla nohou, kdyby zázrakem jali se vítěziti, netrápí jich, Bohu díky! svým ohavným miliskováním.

Tito osamocenci mohou trpěti více méně mlčenlivě, mohou snášeti i nepochopitelné bolesti, bloudící stráž marnosti a nicoty mohou dle choutky své umazati příčnou zeď hrdé počestnosti, jež je odděluje a brání veřejnému omakávání tak jistě jako čtyřicet propastí — oni mají aspoň tu potěchu, že nepodvolili se osutinovému tření kamarádství.

Tito obávaní odkojenci rozzuřené tigřice, jež jim byla macechou, opatření jsou, by se vysmáli každému zdravotnímu ohledávání (jak se děje veřejným ženštinám při policejní prohlídce), závorami a trojnásobným zábradlím neúprosného opovržení, jež je na zámek pevně uzamyká jako do bran nebeských.

Toto opovržení jest vlastí jimi zvolenou, toť jediné doporučení, jímž se mohou nabídnouti svým drahým bratřím, kteří by byli pokoušeni ku spěchu, upozorňující je dobrotivě na nebezpečné schody, přes něž by horempádem beznadějně sletěli i nejvznešenější archandělé.

A právě k vůli těmto dobrovolně zajatým věčného se Klanění a svaté Skrytosti — pro ony vzácné Ugoliny Inteligence, kteří nemají ani té potěchy, by sežírati mohli své potomky — právě k vůli nim pokusil jsem se vysloviti v epifonemech, vnuknutých starým Juvenalem svou nevyléčitelnou ošklivost«.

K takovým libým kontemplacím roznítla srdce moje dne 7. června 1903 tato »pout« na Humpeříku, když v obyčejných hodinách velkých služeb Božích Šamalík sloužil svou »velkou« s svým věrným za assistance několika kněžských horlitelů strany (!) katolické (!!) národní (!!!), této »káry hlupství a zbabělosti«, »tohoto schisma nejpitomějššího a nejodpornějšího, jaké kdy pokoušelo se, překážeti universální rozpínavosti katolicismu«, strany, z níž tato roztomilá květena vybujela — a to vše s povolením místního dp. faráře p. Černého a v přítomnosti vdp. děkana opatovského, p. Vyškovského.

A Otec náš milý se svých nadoblačných stanů ve svém všeobjímavém milosrdenství chtěl přese vše obmyti z tohoto svrabu ovce své deštěm slzí, — ano, nebe plakalo — jakoby se nemohl vzdáti naděje, přece tolikrát zklamané, že zatoulaný dobyteček, tolik si oblibující v lízání potu podešvovitě ztlustlého Mozolu, přivábí ještě na své svěží pastviny Samot, na zlatý jetýlek svých nebeských, větry Ducha rozvlněných lučin...

Dodatečné návěští.

Každý arch tohoto sešitu jest pro sebe archem samostatné knihy, jež z mnohých důvodů takto musejí býti vydávány.

A sice:

První jest částí sešitku: »Z odbytých audiencí«, udílených v Postních Dnech před Květnou nedělí intelligenci kolem »HLADOVA«. Pisatel, Josef Florian, upozorňuje na drobnější, špičatější tisk a hrubší papír těchto lístků k vůli slečně Kritice, by v přisleplosti svých vilných, krhavých očí nepovažovala žalární slamníky za prachové podušky nebo plyšové pohovky, na nichž si navykla v dnešních dnech kde s kým lehati.

Druhé dva jsou úvodem v proslulou knihu Leona Bloy: »Příležitostné Slovo

Podnikatele Bourání«, jež v osmerkovém originále obsahuje — jako dvě následující — asi 300 stran.

Čtvrtým archem počíná kniha Leona Bloy, nadepsaná »Výklad Obecných Rčení«. Ta dobře poslouží za příručnici našim buržoům, jimž patriarchou vyhlásil se p. profesor Masaryk; proto o jejím úspěchu nepochybujeme.

Šestým archem (z knihy Leona Bloy: »Syn Ludvíka XVI.«) uvádíme přátele do dějin posledních dní francouzské monarchie; tomu, kdo si pamatuje, jak byl učen na školách o posledním králi francouzském, bude po přečtení této knihy jako vězni, jenž z tmavého, zatuchlého kouta vyjde na světlo svěžího jitra. A nezapomenul-li používati zraku, spatří s úžasem, v jakém ohroženém stavu octnula se Evropa.

Titulním obrázkem konečně rád by vydavatel přesvědčil aspoň těch 444 čtenářů, jež hodlá 444ti vesměs číslovanými a vlastnoručně podepsanými exempláři sehnati, o své nejlepší vůli a snaze, s jakou miní dbáti »dobrého pořádku«, na němž dle Komenského všecko záleží.

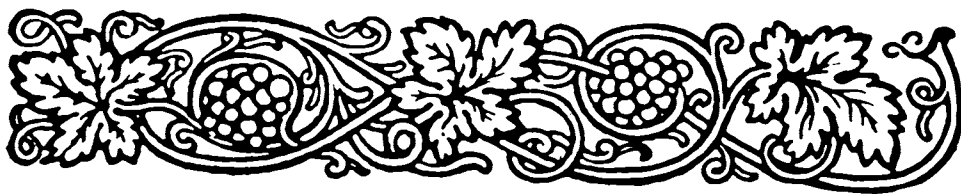
By se mohlo pokračovati, nutno, by přátelé se rozmnožili; poněvadž však umění

středověkých krysařů, z děr městských myši zvukem flétničky vyvádějících, upadlo v hluboké zapomenutí, a poněvadž zlaté a stříbrné penízky, v ještě hlubších děrách bank pochované, sotva by se vykutálely dnes na melodie sebe kouzelnější, prosíme všechny, kdož se přičiní, by objevili, jak slušno a spravedливо, ba trochu nutno, poklady sympatií v srdcích svých k slavnému francouzskému spisovateli Leonu Bloy, by učinili závěrek pokud možno logický k tomuto návěští a pamatovali, že nenadarmo Prozřetelnost usadila nás v obci, honosící se mysticky věrným epithetem všech, v jejichž prospěch tak konejšivě mluví čtvrté Blahoslavenství!

JOSEF FLORIAN

NA HLADOVĚ u Staré Říše, v den svatého Jana Nepomuckého, Klíčníka světské hanby,
1903.

V DEN SV. JANA A PAVLA
26. ČERVNA 1903.

POKRAČOVÁNÍ!

Do špinavého louhu dnešní společnosti kapeme tímto reagenčním zkoumadlem, by se rozloučil a by kolem NÁS srazilo se, co schopno čisté krystalisace, a by vylito bylo na hnûj, co tam dávno již má spoluúčinkovati k úpravě kompostu, potřebného k pohnojení zahrad budoucích generací.

Sešity naše, v nichž tuto pokračujeme, zdvořile byly předloženy darem bližním,

jichž rozdělení dle plánů k Soudu Poslednímu, kdež v oblakovém dýmu ďábelských řevů a vítězoslavných hossanah tma a smrad levice libě kontrastovati bude světlům a plamenům vůní na pravici, na zemi tohoto času šestidenního z ohledu na zákon nemůže tuto býti podniknuto. Nedovoliuje tato vrchnost moderních dob, bychom všechny, kdož pro slabost žaludku zvrátili naši brožurku, vyvlekli ze tmy a smradu levice sem na světlo k hygienickému ohledání jich mrtvolně zsinalých tváří.

Poněvadž jsme naprosto vydědění, ba vyhostěni ze všech živobytnických závětří a naprosto opuštění koncesovanými živnostníky naší vzdělanosti, přijímati musíme, co přátelsky jest nám nabízeno a co tuto po částkách $7\text{ K} + 4\text{ K} + 2 \cdot 10\text{ K} + 2\text{ K} + 3\text{ K} + 20\text{ K}$ a v celku $38\text{ K } 10\text{ h}$ věrně kvitujeme¹⁾. Všem těmto důvtipným řešitelům našich rebusů udělujeme čestný titul »spoluvydavatelů« knih Leona Bloy, a dle přání Evangelia ponecháváme je v příjemném stínu jich svaté Skrytosti.

¹⁾ Účty tyto byly uzavřeny 26. června 1903

Náklad na 444 exempl. prvního sešitu, šťastně, středověkým způsobem bez úpisu a bez hypotekární zástavy vypůjčený, obnášel asi 290 K. By tak veliký kapitál neležel ladem v knihách tak spásonosných, prosíme přátele, by nám poslali adresy těch svých známých, kteří, nezvrhnuvše se k dobytčímu podobenství, obraz Boží, k němuž marně tolik jich bylo stvořeno, ještě poněkud ve tváři své uchovali. Jsou to ti, kteří dle skvostného výrazu jistého výtečného našeho přítele mají »talent člověka«, t. j. schopnost býti člověkem.

Na základě axiomu, že přijetí daru jest chvalitebno, připomínáme znovu, že darem dáváme, skutečně a doslovně, bez jakýchkoliv dryáčnický reklamních zámyslů. Zařízení toto zalíbilo se nám k vůli administrační jednoduchosti a k vůli tomu, že jediné tak jest možna kompenzace, žádoucí k správnému chodu na vteřinu. Na jakosti kovu jest kompenzace odvislá, a ta na zrnu, a to na váze zlata. A proto nechť chudí a zkrácení v současné rovnosti společenského ovčince se neostýchají hlásiti a přijímati darem, co

jejich soused snad pětkrát svým darem zase vyvážil.

Dlužno však bedlivě památovati, že chudoba dá se měřiti jedině přirovnáním k Nejchudšímu, jenž sestoupil, by do času a času k rozhojnění bolestí svých údů dal kývati dvouramennému vahadlu na stěžejní ose svého Kříže, by rozvážil nad Horou Lebek prach lidstva a písek minut k poslednímu hrůzostrašnému »Consummatum est«!

J. F.

TŘETÍ VYDAVATELSKÝ TRAKTÁT.

24. září 1903

$2 + 2 + 6 + 2 + 6 + 4 + 2, 20 + 4 + 4 + 2 + 6 + 2 + 4 + 4 + 10 + 10 = 70,20$ K. Takto navázal se řetízek našich příjmů k oněm 38 K 10 h od 26. června do dnešního dne 24. září. Nebylo by to zlé. 108 K 30 h na 22 osob.

Jenže co se pozoruhodného neshledalo. Oním »darem dáváním« doufali jsme uleviti těm, kdož by marně hledali v kapse korunu na zaplacení takového svazečku při obvyklém nynějším prodávání. A hle! Selhalo nám. Zrovna na ruby. Kterak to skvostně porozuměl svět naší dobře míněné kompensaci! Chudí platí a projevy přízně a uznání nešetří, kdežto Bohatí mlčí a mlčí, zatvrzele a vytrvale mlčí oním ďábelským Mlčením, jež dle Paskala jest nejkrutějším pronásledováním. Kdyby nám aspoň lístkem ráčili sděliti, že jich sešitky naše sice došly, ale pro únavu, pokročilost věku, pro množství záležitostí atd. že nemají pokdy, by je prohlédli a po případě zdvořile zpět poslali.

Vždyť — a to jednou pro vždy prohlašujeme — nehledali jsme, nehledáme a hledati nemíníme

odběratelů, nýbrž čtenáře, a nejen čtenáře, ale rozjímatele, totiž lidi, kterým pozůstalo tolik síly, by kromě míst, platů, kvinkvenálek, piva, žen atd. dovedli ještě něco jiného chtít.

Poněvadž svět se proměnil v obrovské mrchoviště, třeba oddělit a shromáždit ze živočichů s nesmrtelnou duší, co ještě na hromady lidských mrch nepadlo. Proto hlavně pracujeme. A třeba též potěšovati spolubratry, i ty, kteří dle stínův určují výšku Slunce na denním oblouku, i ty, kteří milují západy a noci jakožto první předzvěsti jitřního kůropění před Východem, a ty, kteří zvolili si s námi ČEKÁNÍ za hlavní obor své činnosti. Expectans Expectavi . . . Congregans Congregabo . . . Ano, toť vlastní práce naše a proto rádi pracujeme. »Svítá na Západě«; tam »v ohni se koupe omladlý den« a »KREV, to je sluneční východ«! Oheň k očištění a krev k posílnění!

Čekáme! avšak s veškerou trpělivostí, neboť nás naděje našeho vítězství neopustila jako ty zoufající Nedočkavce, kteří zkoncentrovavše pot Smrti v sytivé konzervy dynamitových patron a v záživné knedlíčky pum, jaksi okázale, hřmotivě, toužíce dychtivě, by galerie viděly zkázosné jejich triumfy, rozsévají po zrnkách, čeho Pán v brzku deštěm uštedří naší zhanobené zemi: Mečem, Morem, Hladem, Zemětřesením, Ohňů záplavou! A to vše k očištění, posílnění a posvěcení; rozhodně!

Tolik k účtům!

*

K e x e g e s i p a k t o t o :

Spisy Leona Bloy zasluhovaly by zvláštní kathedry na universitách, jak druhdy popřávalo se Homerovi, Dantovi a jiným. Poněvadž však marně bychom se my, smrtelníci, drali mezi nesmrtelné, kteří srostli se stolicemi našich vysokých škol, ochotně nabídli jsme se k výkladům a na dvou příkladech v prvních sešitech pokusili se již o objasňování. Ale upřímně řečeno, máme toho již po krk. Znudili nás náramně nynější velikáni a vůdci naší veřejnosti, a když chceme mermomocí najítí poučné příklady a za tím účelem procházíme se déle mezi sloupovým žurnálů, těchto stánků k odlehčování i k potřebám inteligentních darmošlapů, div se oči nepotáhnou mázdrou z ustavičného patření na popelnou šed' jich seschlých duší. Vezměte třeba p. profesora Krejčího, kritika, p. Čádu, logika, p. Herbena, jenž pomáhá navazovat na reformaci, p. Pelcla, p. profesora Drtinu, psychologa a horlivého extensníka, a jiné dobře vychované, poslušné ministranty, cinkající všem vyznáním a všem filosofům, ani ty nevyjímaje, kteří s Pánem Bohem šli slávyplnou nocí Středověku; vezměte všechny ty spořádané universitníky, pak p. Hladíka a soudruhy, potom všechny ty pány a dámy z Lumírů, Zvonů, Májů, Myslí, Vlastí atd. atd. a zkoumejte, k čemu příkladem mohou posloužiti? Já zatím pro své účely nenalézám. A tak to máte napořád. Jaká to rozkošná zahrada prostřednosti, jaký zabeďněný ráj plochostí a všedností! Jděte jen z venkovské učebny přes

gymnasiální dvojsklopák až k vysokým poslu-
cháárnám, z poslední krčmy takové Stráže až k ho-
telům Májů, Zlatých Prah, a až k nejvyššímu jich
pavlanu vystoupíte, obraťte se a přehlédněte cestu.
Užasnete, až spatříte, že jste se ni o stupínek výše
nepovznegli, nýbrž že namáhavě dřeli jste se 12 neb
13 let v nejhorizontálnější linii a to všeho druhu
klestím a chrastím tak zvané moderní vědy a vý-
chovy, »životného a ryzího umění«, veškerým tím
hložím a trním bez růží a bez květu.

Nechť nám tedy přátelé odpustí pro dnešek
přímou exegesi a nechť uváží se, že přece ku
vzácným audiencím nelze vždy připustiti leckte-
rého pedagogického, literárního neb uměleckého
břídila.

*

Ostatně ten snímek z nebeského palimpsestu,
před nemnoha lety v libě zářícím jasu Zjevení
»Krásnou Paní« dítkám pastevcům svěřeného na
poušti Hory La Saletteské, jejž z hodnověrných
pramenův ku konci tohoto traktátu otiskujeme, vy-
vází tisíce stran jalových výkladů. S ptačí perspe-
ktivy nejlépe se vidí do města a neuškodí, když
se nabude krapet ponětí o tom, jak se na nás
dívají »Tam Nahore«.

Zároveň z tohoto Codexu, k jehož illumino-
vání nestačilo by rozetřítí nejčistší barvy a nej-
čistší zlato, nýbrž sinná a rudá světla blesků a
požárů budoucích katastrof, poznají ti přátelé,
kterým, jak nám v dopisech sdělili, »v křesťanství

nejvíce se líbí mírnost a odpuštění«, kteří »se vším v knihách Leona Bloy nesouhlasí«, kteří dále viní ho z »vášnivě nespravedlnosti«, že jest nanejvýše záhodno, by se poněkud vážněji než jen jako znamenitý spisovatel a umělec přijal tento Poutník Absolutna, o němž — arcif jen v literárním smyslu — takto napsal Camille Lemonnier: »... Hyperbolického a grandiosního Leona Bloy za nejklasičtější latinského genia francouzské literatury, ode tří století, prohlašuji.«

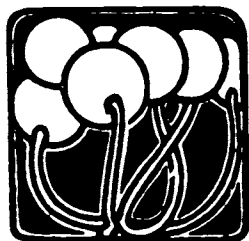
*

K závěrku ještě něco o úpravě. Dle dotazů neporozumělo se, že archy těchto svazečků třeba rozebrati a roztržiti dle stran a dle látky a shovívavě posečkati, až tak po arších dojdeme ku konci a k titulním listům knih, jež budou zdobně provedeny červeným a černým tiskem, číslovány a vlastnoručně překladatelem podepsány. By se snadněji jednotlivá příslušenství knih dala rozpoznati, oddělujeme je tentokráte kopiemi ze starobylých dřevorytů Tance Smrti (dle Holbeina) z nedostatku původních obrázků.

Dnešní 3. svazek provází zásylka nová většího formátu se štítkem »Studium«. Přece na ně došlo. Toť vlastně hlavní náš podnik, k vůli němuž jen jako na zkoušku otevřeli jsme napřed filiálku těchto menších archů. Co z toho vykvete, samo nebe ví. Žijeme ode dne ke dni, doslovně po způsobu evangelického ptactva, a nemůžeme zváti k předplatnému, aniž zapřádati se v pavu-

činy programů, z jejichž letní nádhery vyjítí se obyčejně musí k podzimu, až listí sežloutne a začne opadávati, se směšným šaškovitým open-
tlením babího léta. Skvostnou kresbičku na štítek s námahou vyprosili jsme na jistém obyvateli jakéhos nedobytného hradu z černého diamantu s bronzovými branami. Svazek ten pro dnešek obsahuje 5 archů autobiografie Lleona Bloy ve způsobě slavného románu *Zouface* (dle autentického vydání Soiratova) a 2 archy jeho denníku od 2. února 1892 až do roku 1895. Tyto dva poslední archy, odlišené menším formátem, poskytnou ku konci knihu »Nevděčný Žebrák«, na niž bez úspěchu subskriboval Nový Život. Ozdoby její sám Leon Bloy kreslil.

Rádi bychom pokračovali v pěti těchto podivuhodných knihách až do konce a proto: Smilujte se, ó přátelé!!!

• **AUTENTIČKÝ A ÚPLNÝ TEXT
TAJEMSTVÍ / JEŽ NEJSVĚTĚJŠÍ
PANNĚ ZJEVILA NA HOŘE LA
SALETTESKÉ 19. ZÁŘÍ 1846. PĚ-
ŠAŽE MELANI / V PŘEDVEČER
SEDMI BOLESTÍ MĚTKY BOŽÍ.**

Kněží, sluhové mého Syna, kněží svým špatným životem, veškerou svou neuctivostí a svou nenábožností i bezbožností v slavení svatých tajemství, svou láskou k penězům, svou láskou k poctám a rozkošem, kněží stali se kloakami nečistoty. Ano, kněží volají po pomstě a pomsta jest zavěšena nad jejich hlavami. Běda kněžím a osobám Bohu zasvěceným, které svou zpronevěrou a svým špatným životem křížují znova mého Syna! Hříchové osob Bohu zasvěcených křičí k Nebi a pomstu svolávají; a hle, kterak pomsta sedla si za jejich dvěře, neboť

nelze již nikoho nalézt, jenž by snažně prosil za milosrdenství a odpuštění pro národy; není již duší velkodušných a šlechetných; není již nikoho, kdo by byl hoden obětovati Beránka bez poskvrny Věčnému ve prospěch světa.

Bůh hodlá uhoditi a zasáhnouti způsobem bez příkladu.

Běda obyvatelům země! Bůh hodlá vyčerpati svůj hněv a nikdo nebude moci se vyhnouti tolika zlům sjednoceným.

Náčelníci, vůdcové lidu Božího zanedbali modlitbu a pokání, a démon zatemnil jejich inteligenci; stali se těmi bludnými hvězdami, jež starý ďábel povleče svým ohonem, by je v zkázu přivedl.

Bůh dovolí starému tomu hadovi, by rozbíjí vrhl mezi panující ve všech společnostech a ve všech rodinách. Budou lidé trpěti mukami fyzickými i mravními; Bůh ponechá lidi sobě samým a pošle tresty, jež budou po sobě následovati více než třicet pět let.

Společnost ocitla se v předvečer nejstrašlivějších bičů a nejvelkolepějších událostí; třeba očekávati, že bude vládnouti prut železný a že se bude pít kalich hněvu Božího.

Nechť Náměstek mého Syna, Svrchovaný Velekněz Pius IX., nevychází již z Říma po roku 1859; nechť však jest pevný, stálý a statečný, nechť bojuje zbraněmi víry a lásky; budu s ním.

Nechť nedůvěřuje Napoleonovi; jeho srdce jest dvojité; a když bude chtíti býti najednou papežem a císařem, brzo Bůh vzdálí se od něho;

onť jest tím orlem, jenž chtěje se stále výš a výše vznášeti, padne na meč, jímž si chtěl posloužiti, by si zavázal národy k svému vyvýšení.

Italie bude potrestána za svou touhu, by strásla jho Pána pánů; zároveň bude vydána válce na pospas; krev bude proudem prolévána na všech stranách; chrámy budou zavírány neb zneuctívány; kněží, řeholníci budou vyháněni; budou je zabíjeti a smrt jejich bude ukrutná.

Mnozí opustí víru a počet kněží a řeholníků, kteří se odloučí od pravého náboženství, bude veliký; mezi těmito osobami vyskytovati se budou i biskupové.

Nechť Papež se má na pozoru před strůjci zázraků; neboť čas přichází, že zázraky nejúžasnější objeví se na zemi i ve vzdušných prostorách.

Roku 1864 Lucifer s velkým počtem démonův utrhnou se z pekelných řetězů; poznenáhlu vyhubí víru, ba i v osobách Bohu zasvěcených; oslepí je takovým způsobem, že, kromě milosti obzvláštní, tyto osoby přijmou ducha těchto andělů zlých.

Mnohé domy řeholní ztratí úplně víru a ztratí mnoho duší.

Špatné knihy hojně rozplemení se na zemi a duchové temnot rozšíří všude ochablost a všeobecnou zmalátnělost u každého v tom, co se týká služby Boží; obdrží velkou moc nad přírodou; budou chrámy, v nichž by se mohlo sloužiti těmto duchům.

Osoby budou přenášeny z jednoho místa na druhé těmito zlými duchy, ba i kněží, protože nebudou vedeni dobrým duchem Evangelia, jenž

jest duchem pokory, lásky a horlivosti pro slávu Boží.

Budou z mrtvých křísiti mrtvé a spravedlivé (totiž, že tito mrtví vezmou na se podobu duší spravedlivých, které žily na zemi, by lépe lidé byli svedeni; tito tak zvaní mrtví vzkříšení, kteří ničím jiným nebudou než démony pod těmito podobami, budou kázati jiné evangelium, protivné evangeliu pravého Krista Ježíše, popírajíce existenci nebe), buď i duše odsouzených. Všechny tyto duše budou se objevovati jakoby s těly svými spojeny. Vyskytnou se na všech místech zázraky neobyčejné, protože pravá víra shasne a poněvadž falešné světlo ozáří svět.

Běda knížatům Církve, jež nebudou zaměstnána ničím než hromaděním bohatství na bohatství, chráněním a zabezpečováním své autority a panováním s pýchou.

Náměstek mého Syna bude musiti mnoho trpěti, protože na jistý čas Církvev bude vydána velkým pronásledováním; to bude čas temnot; Církvev bude prodělávati děsnou krisi.

Poněvadž svatá víra Boží bude zapomenuta, každý jednotlivec bude chtíti sama sebe vésti a býti vyšší než jemu podobní. Vyhubí mocnosti občanské i církevní; každý řád a každá spravedlnost nohama pošlapány budou; neuvidí se leda vraždy, nenávisť, žehravost, nepřízeň, lež a nepořádek, bez lásky k vlasti a k rodině.

Svatý Otec velice bude trpěti. Budu s ním až do konce, bych přijímal jeho oběť.

Zlí pokusí se několikráte o jeho život, aniž by mu mohli uškoditi do jeho dnů; avšak ani on, ani jeho nástupce, jenž nebude dlouho panovati, neuvidí triumfu Církve Boží.

Vlády občanské budou míti všechny týž úmysl, totiž vyhladiti a s povrchu země smést jakýkoliv náboženský princip, by udělal místo materialismu, atheismu, spiritismu a všem druhům neřestí.

Roku 1865 uvidí se spuštění na všech místech svatých; v klášteřích květiny Církve zetlí a shnijí, a démon učiní se králem srdcí.

Nechť ti, kdož jsou v čele řeholních obcí, mají se na pozoru ohledně osob, jež mají přijímati, protože démon použije veškeré své zloby, by uvedl do řádů duchovních osoby hříchu oddané, neboť nezřízenosti a láska k rozkošem tělesným budou rozšířeny po veškeré zemi.

Francie, Italie, Spanělsko a Anglie octnou se ve válce. Krev poteče ulicemi. Francouz bude bojovati s Francouzem, Vlach s Vlachem. Na to nastane válka všeobecná, jež bude hrozná. Na jistý čas Bůh nebude již pamatovati na Francii, ani na Italii, protože Evangelium Ježíše Krista nebude již známo. Zlí rozvinou a napnou veškeru svou zlobu; budou se zabíjeti, vzájemně vražditi až do domů.

Na první ránu jeho meče drtícího jako blesk hory a příroda celá třásti se budou hrůzou, protože zlořády a zločiny lidí proniknou klenbu nebes. Paříž bude sežehnuta a Marseille pohlcena; mnoho velkých měst bude spáleno a propadne se zemětřeseními; bude se myslet, že vše jest ztraceno;

uvidí se všude vražedníci; bude slyšán jen třeskot zbraní a proklínání. Spravedliví mnoho trpěti budou; jejich modlitby, jejich pokání a jejich slzy vstoupí až k nebi a veškeren lid Boží volati bude za odpuštění a slitování, a žádati bude mne za podporu a přímluvu moji. Tu Ježíš Kristus zvláštním činem své spravedlnosti a svého milosrdenství pro spravedlivé rozkáže andělům svým, by všichni jeho nepřátelé byli v smrt vydáni. Náhle pronásledovatelé Církve Ježíše Krista a všichni lidé oddaní hříchu zahynou a země promění se v poušť. Tehdy nastane pokoj, smír Boha s lidmi; Ježíši Kristu bude slouženo, Jemu klaněti se budou, Jej oslavovati; láska bliženská všude pokvete; noví králové budou pravou rukou svaté Církve, jež bude silná, pokorná, zbožná, chudá, horlivá a napodobitelka ctností Ježíše Krista. Evangelium bude kázáno všude, a lidé budou činiti velké pokroky u víře, protože bude jednota mezi dělníky Ježíše Krista, a poněvadž lidé budou žíti v bázi Boží.

Tento pokoj mezi lidmi nebude dlouho trvati; následkem dvaceti pěti let hojných žní zapomene se, že hříchové lidí jsou příčinou všech trestů, jež přicházejí na zemi.

Jakýsi předchůdce Antikristův se svými vojsky z mnohých národů bojovati bude proti pravému Kristu, jedinému Spasiteli světa; proleje mnoho krve a bude chtíti zničiti víru v Boha i jeho náboženství i jeho bohoslužbu, by sám na sebe dal patřiti jako na Boha.

Země bude stížena a sbita všeho druhu ranami, kromě moru a hladu, jež budou hlavními;

budou války až k poslední válce, jež tehdy bude vedena šesti králi Antikristovými, králi, kteří budou míti týž úmysl a budou samojedinými panovníky světa. Dříve než toto nastane, bude jakýsi nepravý, lichý pokoj na světě; nebude se na nic myslet, než jak by se lidé bavili. Zlí oddají se všem druhům hříchů; avšak dítky Církve svaté, dítky víry, moji praví následníci růsti budou v lásce Boží a v ctnostech, jež mi jsou nejdražšími. Šťastné duše pokorné vedené Duchem Svatým! Budu bojovati s nimi až dojdou v plnost věku.

Příroda prahne po pomstě na lidi, a tetelí se hrůzou v očekávání toho, co má nastati na zemi, poskvrněné zločiny.

Třeste se, země, a vy, kteří skládáte sliby k službě Ježíše Krista a kteří vnitř sami sebe uctíváte a samým sobě se klaníte, třeste se! Neboť Bůh hodlá vás vydati svému nepříteli, protože místa svatá jsou porušena; četné kláštery nejsou již domy Božími, avšak pastvou Asmodea a jeho (věrných).

A v tom čase zrodí se Antikrist z řeholnice hebrejského původu, z falešné panny, jež bude spojena se starým hadem, mistrem nečistoty; jeho otcem bude biskup. Hned při narození vychrlí rouhání, zuby bude míti; jedním slovem, bude to ďábel vtělený; vyrazí v strašné křiky, zázraky bude konati. Bude se živiti pouze nečistotami. Bude míti bratry, kteří, ačkoliv nebudou jak on vtělení démonové, budou dětmi zla; ve dvanácti letech vyznamenají se skvělými vítězstvími, jež

vybojují; brzy každý z nich octne se v čele armád, a budou provázeni legiemi pekla.

Roční počasí změní se, země nevydá než špatné plody, hvězdy ztratí svůj pravidelný koloběh, měsíc bude jen bledým červenavým světlem zářiti; voda a oheň dají globu země pohyby křečovitě a hrozná zemětřesení pohltnou hory, města atd. . .

Řím ztratí víru a stane se sídlem Antikristovým.

Démoni vzduchu s Antikristem veliké zázraky budou prováděti na zemi a ve vzduchu; a lidé budou se odvracet a kaziti čím dál tím více. Bůh bude pečovati o své věrné služebníky a o lidi dobré vůle. Evangelium bude se všude kázati, a všichni národové budou uvedeni ve známost Pravdy.

Posílám naléhavé vyzvání zemi. Volám právě učedníky Boha živého a panujícího na nebesích. Volám právě následovníky Krista, člověkem učiněného, jediného a pravého Spasitele lidí. Volám své děti, mně upřímně a nábožně oddané, ty, kteří se mi věnovali, bych je vedla k svému božskému Synu, ty, jež takřka nesu ve svém náručí, ty, kteří žili mým duchem. Konečně volám ty apoštoly posledních dob, věrné učedníky Ježíše Krista, kteří žili v opovrhování světem a sebou, v chudobě a v pokoře, v opovržení a v mlčení, v modlitbě a v umrtvování, v čistotě a ve sjednocení s Bohem, v utrpení a světu neznámí. Jest čas, by vyšli a by světlem naplnili zemi. Jděte a ukažte se jakožto moje milované děti; budu s vámi a ve

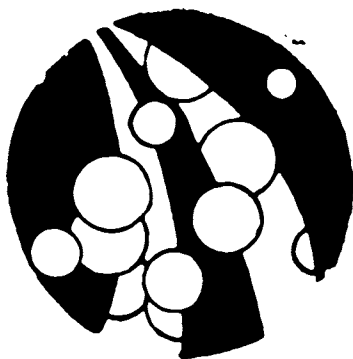
vás, jestliže vaše víra bude světlem, jež vás osvěcovati bude ve dnech těch plných protivenství. Nechť vaše horlivost rozhladoví se pro slávu a čest Ježíše Krista. Bojujte, děti světla, vy, malé stádo, kteří jste toho dožili; neboť hle, čas časů, konec konců.

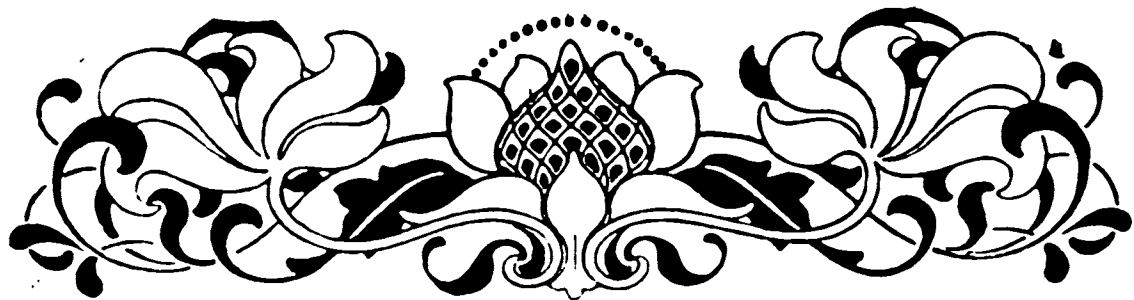
Církev se zatemní, svět octne se v předěšení. Avšak hle, Enoch a Eliáš naplnění duchem Božím; budou kázati úsilovně o Bohu, a lidé dobré vůle uvěří v Boha, a mnoho duší bude potěšeno; učiní velké pokroky mocí Ducha Svatého a odsoudí bludy Antikristovy.

Běda obyvatelům země! Nastanou krvavé války a hlady, mory a nákažlivé nemoci; nastanou deště jakéhosi strašného krupobití zvířat, hromův a blesků, jež sežehnou města, zemětřesení, jež pohltí země; uslyší se hlasy ve vzduchu; lidé budou hlavou o zdi tlouci, budou volati smrt, a jinak zase smrt bude působiti jejich muka, jejich popravu; krev poteče na všech stranách. Kdo bude moci zvítěziti, jestli Bůh nezkrátí čas zkoušky té? Pro krev, slzy a modlitby spravedlivých Bůh se dá obměkčiti. Enoch a Eliáš budou na smrt vydáni. Řím pohanský zmizí, a oheň s nebe spadne a ztráví tři města. Celý vesmír hrůzou bude naplněn a mnoho se jich dá svěsti, protože neklaňeli se pravému Kristu, živému mezi nimi. Jest čas; slunce se zatmí; víra jedině žíti bude!

Hle, toť ten čas, propast se otevírá. Hle, král králů temnot. Hle, šelma se svými poddanými, pravíc se býti spasitelem světa. Pozvedne se v pýše do vzduchu, by až k nebi dosáhla; bude

zadušena dechnutím svatého Michaela, archanděla; padne; a země, jež ode tří dnů bude v ustavičných převratech, rozevře lůno své plné ohně; bude pohroužen na vždy se všemi svými do věčných propastí pokla. Tehdy voda a oheň očistí zemi a ztráví všechna díla pýchou lidí provedená a vše bude obnoveno: Bohu se bude sloužiti a Bůh bude oslavován!

FIASKO ?

6. dubna, v den úmrtí
sv. Methoděje, 1904.

Bylo by jednoduše nesmyslné, kdybychom pokračovali ve vydavatelské methodě, jež se nám zprvu velmi zamlouvala a na niž jsme byli poněkud i hrdi, jež však naprosto selhala. Myslíme totiž ono naše »darem dávání«. Ano, krásná věc, darem dávat, krásnější však, uměti dary přijmouti. Kolik však

jich pochopilo, že toto »darem« jest velmi odlišno od často dnes užívaného »zdarma«? Darem především hledíme si nakloniti nepřátele a získati přátele. »Darem« jest pojem odvěký, starobylostí již úctyhodný, v dějinách veledůležitý.

Když Syn Boží daroval se k ukojení spravedlnosti Otcovy za lidi a sestoupil v půlnočním, polárním, kulminačním místě Času na Zemi, královští pastýři od Východu, oni tři representanti člověčenstva, s chvátáním pod zářením hvězdy nocí svatou putující, přinesli darem zlato, kadidlo a myrhu Novorozenému, již před tím obdarovanému jehňátky a beránky chudších pastevců . . .

Že magnáti římscí, když jim před zasvištěním Metly Boží začalo kručeti v břiše, vypravili nádherné poselstvo s hojnými dary k Attilovi, by ho naklonili k slušnějším způsobům, rovněž učila historie.

Památnost tohoto pojmu »darem« jest tedy zaručena; to teprve dnes zařadil se v příhrádky archeologického vetešnictví, pod kříšťálová skla, by, jsa nedotknutelný, nemohl býti vyňat, oprášen a v život uveden. V dobách křesťanství vždycky zářil Dar jako symbol nejvelkolepějšího tajemství Víry, jako upomínka na Vtělení a Umučení.

»Zdarma« však? ah toť slovo nové, jedině ve slovníku agentův a kramářů se zbožím knihkupeckým se objevující, jímž se hledí pokud možno nejvíce hejlů přivábiti na literární jeřáb.

Známo ku př., že pan Vydra vydává zdarma časopis jakožto přílohu k žitné kávě. P. Kočí zase vydává zdarma losy, podivuhodné losy, jimiž rozhodně i slepý může vyhrát krásně malované obrázky k potěše svých očí. Ó, té horlivosti popularisatorův umění, předstihujících se ve snaze, by se mohly lacino vyzdobiti stěny všech škol, hampejzů, salonův i záchodů reprodukcemi znamenitých děl!

Nuže, nechť nikdo z našich »odběratelův« si nepřipouští domněnku, jakobychom chtěli někomu něco dáti »zdarma«. Svým »darem« přáli jsme si více než obyčejné tržní zaplacení. To číšelo přece z každé řádky předešlých našich traktáktů vydavatelských.

Shledáváme však, že marně bychom vykládali své tajnosti a bohumilé záměry lidem sedícím důstojně na svých místech, sedícím na svých místech pevně jako na počátku, jako vždycky, až na věky věkův. Rovněž tisíckrát marno a zpozdílo podniknouti něco bez milostivého pohledu časopiseckých bonzův. A na nás ani jejich zpravodajská

čeládka se neusmála. Nehodláme však oddávati se podzástěrkovým pláčům a fňukání nad nevšímovostí národa.

A proto slyšte všichni, co se dnes suše, bez ozdob, prostě ve způsobě výnosu tuto v několika punktech na vědomost uvádí:

(1.) Příštími svazky budou bohdá knihy dokončovány. Zprávou touto rádi bychom potěšili své svědomí i odběratele. Neboť mrzí nás velice, že jsme byli nuceni celky rozdrobovati, my, kteří nemile neseme jakékoliv úryvkářství. Chtěli jsme prvním svazkem podati ukázkou a hned v následujících knihy úplně dohotovené. Selhalo: naší vinou... cizí též...

(2.) Potřebujeme peníze. Proto dovolujeme všem, kdož jsou schopni stát se do neurčita našimi věřiteli a kdož by rádi byli poctěni naším vypůjčením, by podali své oferty, znějící nejméně na obnos 100 K, do konce tohoto měsíce a sice řádně frankované na adresu: Josef Florian, Hladov, Stará Říše, Morava. »Vezme se zřetel« jen na nabídky provázené kaucí padesáti korun.

(3.) Vědouce, že mnozí z přílišné skromnosti a ostýchavosti, by nás nesnížili na živnostníky nebo nádeníky se mzdou dosud neustálenou, sdělujeme tuto, že dle rozpočtů (správně, tušíme, provedených)

obnášel náklad na první svazeček asi 70 halířů, na druhý asi 86 h, na třetí asi 80 h a konečně na ten většího formátu asi 100 halířův. Doufáme, že nebudeme nazváni vyděrači, když »chtějíce přijíti aspoň k svým penězům«, řekneme si od práce: od prvního 30 h, od druhého 14 h a od třetího 20 h a od toho většího 100 h, takže tři menší prodáme po 1 koruně a větší za 2 K, což celkem, vpočetše v to i obnos za tento pátý sešitek, tedy za vše, co jsi dosud, milý čtenáři, přijal z naší ruky, činí dohromady všeho všudy 6 K, t. j. šest korun rak. č.! Myslíme, že dáváme dosti lacino!

(4.) Poněvadž několik dobrých duší přenáhlením nebo snad z opravdové dobré vůle několikrát, až desetkrát tuto základní sumičku 6 korun překročilo, jsme nuceni jiným, skutečně chudým přátelům ponechatí tovary své bez jakýchkoliv nároků.

(5.) Těm pak, kteří rovněž již přeplatili hodnotu našich zásilek, avšak kteří nechtějí se účastniti kompenzačních našich snah, nuceni jsme slíbiti, že se přičiníme všemožně, bychom si onu část přes těchto 6 K odpracovali, anžto nemožno nám ni vindry z peněz, jež se nám bez dlužního úpisu do rukou dostaly, pro dnešek navrátiti.

A vy, přemilí, kteří v chvalitebné horlivosti missionářské odhodlali jste se účastniti se naší výpravy a kteří ustavičnou pomocí jste nás až do dnešního dne hrdinně dařili, zdaž nás opustíte? Snili jsme o založení katolického vydavatelstva, jemuž podobného nemáme ani v Čechách, ani na Moravě. Či možno vyzdobiti tímto veleslavným epithetem, co svatokrádežně ověsilo se vznešenými jmény »Cyrillomethodějského« nebo »Papežského«, nebo podobnými usurpovanými i zrádně vymámenými hesly, a co bez únavy chrlí spousty potištěného papíru do záchodů křesťanského obecenstva? A to bez ohledu, že se v tak nedůstojných místnostech a to k nepojmenovatelnému použití octnou jména hodnostářů církevních i světských, ba často i Jména Nejsvětější. Snili jsme a sníme o škole katolické, o universitě, jediné možné a jediné oprávněné universitě,¹⁾ k jejímuž zbudování plány jediné v Naše ruce svěřeny byly. Sníme o krásných

¹⁾ Ječí se a řve o českou universitu na Moravě. Jistě o nic lepšího, než co dosud pod tímto prostituovaným jménem „university“ straší ve většině měst evropských a amerických a čeho houževnatě drží se hejna školometských pedantův a nač věší se ustavičně chomáče buržoasních housenek, by, zakuklivše se pod krovem šeredných těch budov, rozletly se v podobě motýlů do světa na svá místa k plození nové serie housenek, housenštějších než oni. Ba spáříla se k obludnému manželství těla dvou příbuzných, takřka synonymních pojmův a mluví se o „katolické universitě“! Jak rádi bychom viděli zmetka, jenž se z toho v případě, že ploditelé nejsou jalovi, vyvede!

knihách: Bloy, atd., Barbeye d'Aurevillyho, atd., Hella, atd., Verlaina, atd., Blanc de Saint Bonneta, atd., Beaudelaira, Oscara Wildea, atd., Kateřiny Emmerichové, atd., atd., — krátce, o samých to krásných věcích sníme, k nimž se jaksí nikdo v jich plnosti nechce odhodlati a jichž několik desítek lidí u nás přece tolik potřebuje!

Či ani několik těchto desítek by se neshledalo v blátivých ulicích moderních Sodom, s jichž sežehnutím bylo by přece již záhodno neotálet i přichvátnouti, dokud nebude vesmír až do posledního koutečku zasmraděn jejich živnostnickým, národním i mezinárodním sviňstvem!?

Pak nezbývá, než přijmouti doslovně zoufalý závěrek »Fiaska r. 1900«, jímž Leon Bloy, shroucen zklamáním na prahu věku nového, loučil se se stoletím devatenáctým¹⁾ a odkliditi se po jeho radě se všemi zlatými sny do odlehlých samot a tam toužebně k nebi vzdychati, by Pán ráčil též brzy naše nivy evropské, již dosti pohnojené, mnohotvárnými pohromami, obvykle lidstvo deci-

¹⁾ Otiskujeme na následujících stranách toto »Fiasko r. 1900« od Leona Bloy (vyšlo v čas. »Les Partisans« 5. Nov. 1900) bez obavy, že nám bude vytýkána nečasovost. Nevyvětrala ještě tato číše hněvu a jak patrně, začínají osudové země jaksí do hořka zakvašovati.

mujícími a vzduch pročišťujícími, osvěžiti v soumracích a nocích, za nimiž zvedají se v bázni tajemné a velkolepé záře Jiter, rozvírajících se v triumfální oblouky ku vjezdu Vítězů velikého Sabbatu, šestého to a posledního Dne Historie!

Přijď, Pane, ó přijď! Tak staň se!

FIASKO R. 1900.

Dsem velice nespokojen s tímto posledním rokem století.¹⁾ Mohl a měl být rokem Ztroskotání. Nezanechal ani naděje na Převrat na rok budoucí, jenž bude rozhodně prvním Století Dvacátého!

Čím se staly přípovědi a sliby roku minulého? Kde jest Aféra? Kde jsou Prasečiny Zolovy? Kde jsou sviňstva tolika jiných a tato cválající hanebnost celého světa, jímž vyvolávány byly nejhojnější katastrofy? . . .

¹⁾ Mnoho lidí chtělo neb chce dosud, aby rok 1900 byl prvním rokem století XX. To bez jakýchkoliv námitek dokazujíc všeobecné zeslabení rozumu. Jakoby věřitel sta franků se o sobě domníval, že jest úplně zaplacen, jakmile mu jeho dlužník odčítá 99 franků.

Mám právo se bouřiti, když jsem tak horlivě a jak se slušelo prorokoval Potření od několika let.

Právě vlivem jakési vědy posluhů lázeňských neb obchodních cestujících s trikotovým zbožím věří se, že nutně a výhradně prorokem jest ten, kdo vidí budoucí věci.

Prorok jest nade vše Hlasem, jenž křičí, by sestoupila Spravedlnost.

Chcete-li rozhodně s ironií nebo bez ironie dáti toto vznešené jméno křikavci mého druhu, jest potřebí přijati ihned tento důsledek vyplývající ze samé povahy věcí: jeho volání nabudou moci, jež uspíší příchod pohrom a zpusťování. V tom smyslu bude prorokem pokud možno bez božské inspirace, právě jako člověk modlitby jest divotvorem.

Jaké byly celkem moje předpovědi, totiž nejvnitřnější přání a touhy mého srdce, bouřlivé a hluboké žádosti po padoucnici země, jimiž mi zuby drkotají a jež otřásají mnou od hlavy do paty jako zmítaným pápěřím?

Jednoduše toto. Výstava, tolik obdivovaná Hanotauxy a tak hodná, aby jimi obdivována byla, nejsouc povinna opatřiti si záchod, protože Paříži a národům bylo by dalo dosti starosti a námahy, kdyby svými pažemi se vzepřeli proti smrti.

Potom spuštění Anglie, na níž démonové na bobku dřepěli, spuštění této coury, tohoto cum-plocha vrískajícího a vyjícího mezi potupenými národy, až globus se z toho kymácí na své dráze.

Konečně a naposledy rozhodné a naprosté zosklivení a znechucení licoměrné společnosti křesťanské, jež lezouc po čtyřech tlapách hledá své ztracené poklady ve výkalech sprostého davu, ba i v tom, co psi vyblili. To jest to.

Kdo jest tak mnohonásobným blbcem, jenž vzešel ani nevím už z jakého mršinatého tření masa buržoasního, jenž se odváží říci, že takové požadavky byly přemrštěny?

Ať přijde ke mně tato lojovitá usedlina z nejnečistějších ejakulací byrokracie nebo kancelářských písalův a ať konečně dozvím se od něho, čeho potřebí mysliti o nepochopitelné neposlušnosti Věcí!

Avšak proč? Což mi nestačuje přemýšleti o tomto zmetkovi, jenž všechno vysvětluje vskutku způsobem tak strašně uspokojujícím!

Současná ochablost a malátnost jest s to, by prováděla zázraky. Ano, zázraky, beze strachu to prohlašuju.

Jest-li se co jistého objevilo, jakmile Výstava se připravovala a jakmile marnosti, veškeré hlupství, všechny smyslné chtíce vesmíru prudce se hrnuly k Paříži, jež stala se prasáčtější, hovadštější, marnější a prázdnější než dosud, byl to Kotrmelec, Bankrot neslýchaný.

V téže době čtyři nebo pět dílů světa jalo se řvati a ječeti proti Anglii, nad jejíž hanbou žasnou a podivem se plní oceany a již každá nadsázka v malomyslnost jest uváděna. Kterak nebýti dva-

cetkrátě ujištěn o vodopádech špíny a nečistoty. jež jakoby jen čekaly na znamení, nepatrné kývnutí Vojevůdce Andělů, jímž by pohroužena byla tato část země do hlubin.

Potom, ptám se, jaký by měl býti osud — každý dostáváje takto svou mzdu — tak zvané společnosti domněle křesťanské, nekonečněkrátě proklaté a bohaprázdné, která tísní svou hanebností lidské sebevědomí a dovoluje pochybovati o Spasiteli?

Dozajista a tisíckrát jistě, o neviditelná Panstva, andělé a přísluhovatelé Milosti; avšak hle:

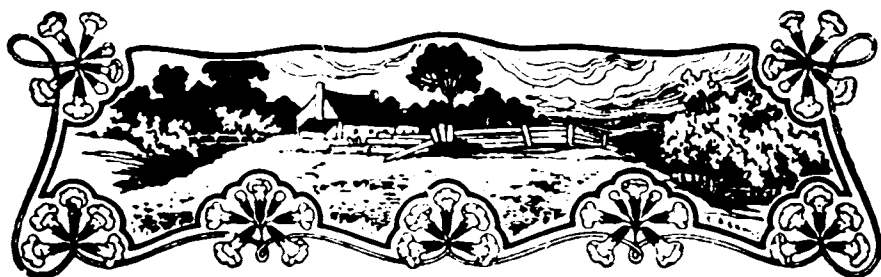
Není již lidí, a úpadek nabyt takového stupně, že není již ani sběře, jakživ to nebylo takové.

Pokolení lidské jest tak zázračně degenerováno, že dovede vyráběti toliko lidí čestné, schlíplé totiž nestvůry, slizké a klihovaté obludy, stejně neschopné ohavností zločinu a ohavností cnosti!

Co chcete, aby konal ubohý prorok v tomto strašném kašovitém blátě?

Docela nic, není-liž pravda? Leda utéci a skryti se mezi pokorná hovádka a odtud úpěnlivě k Bohu volati, lijavcem slzí vynutiti libou potopu, z níž vzejde jeho Velebnost.

SMĚŤ Z AREOPAGU.

- - SCHOLIE JOSEFA FLORIANA. - -

podivem přijata zpráva, že velký počet našich tak zv. katolických časopisů neotiskl *Motu Proprio*, jež nikoliv snad dle přání, nýbrž dle výslovného rozkazu Svaté Stolice měl kde který časopis otisknouti a kromě toho i slíbiti, že bude zbožně dbáno jeho pravidel.

S rozhořčením toto konstatováno a jednosvorně usneseno, že se jednotlivé časopisy vybídnou, by v nejbližších číslech učinily, co již dávno bylo jejich nejsvětější povinností.

Zjištěno, že v naší „křesťanské“ veřejnosti velice se rozmáhá v nejnovějších dnech jméno Viktora Foerstra. Prý to zrovna prší zakázkami s nebe našich rozhodujících tohoto karikaturistovi andělů, svatých a světic Božích. Do Staré Říše namaloval oltářní obraz Všech Svatých (od oka odhadnuto, asi za 300 zl.), vyrobil též křížovou cestu, poněkud lacinější, a namaluje ještě obrázky na korouhve. Ví-li pak umělecký svět o tomto Viktoru Foerstru v négligé? Kterak to popadl za pravý konec tento umělec, oblíbený ve farských čelednicích! Svým uměním nectí sice ani Otce ani Matky, avšak jisti jsme, že se mu dobře povede na zemi. Neboť za tím účelem, by se stal brzy veřejnou osobou, přibíjel před nedávnem program svůj na zadní vrátka Nového Života dp. Dostála-Lutinova a dosud píše jméno své pod oferty svého umění (ceny, bohužel, nejsou uvedeny), vyvěšované na obednění Kazatelny dp. Vaňka.

Rozhodnuto, by se mu důtka neudílela a by se ponechal na pokoji; milost tato propůjčuje se mu k vůli jedné dobré stránce jeho obrazů. Což nenabádá dílo jeho k tomu, bychom zavírali pečlivě okénka duše před jeho výrobky a nenutí mermomocí, bychom se s všemožným úsilím pohružovali ve vniterná rozjímání?

Tichý l'Idée (Prvotiny kacíře) novelly, studie, skizy. Praha-Trenčín — 1905.

Velkolepý, astrálně cudný pyj Tichýho L' Idea,

jež jako velkou voskovici velikonoční staví k evangelické straně oltáře svého Krista, v tomto díle obzvláště plaje ztopořený, v bledomodrém zápalu, stále jsa pohotově, by oplodňoval, kdykoliv by z panny, jež mu stává modelem k obrazu Matky, bylo záhodno učiniti matku skutečnou, k vůli věrnějšímu vystižení.

Tyto Prvotiny kacíře neprodleně, bez průtažných odvolání vhozeny do ohně a svědomitě spáleny. P. Tichý L'Idée propuštěn sice na svobodu, zakázán mu však vstup do Studia, dokud tuhým pokáním nesmyl by tyto své prašiviny.

Rozhledy v č. 22. t. r. 1905 obírají se Záloženskými úpadky, Verlainem, Reformami v Rusku, Literaturou, Politikou, Hospodářstvím sociálním a jinými užitečnými věcmi. Litost všeobecná, že do prachu této začazené hospody často vrženy bývají perly Regnierovy, medové pláсты Maeterlinckovy a jiné vzácné předměty. Skvostně se zde však vyjímá H. Fierens-Gevaert s takovýmito oslovinami:

„Huysmans, Leon Bloy, tito oba se svými ohromnými vlohami nic jiného (nejsou) nežli švindléri zanicení! Pocházejí od Barbeye d'Aurevillyho, od Baudelaira a ne od Chateaubrianda. Není to jemný cit Verlainův, který je strhl, ale literární úspěch Sagesse.“

Zlomyslnost nebo hloupost spisovatelova jest evidentní. Literární úspěch Sagesse strhl Leona Bloy k náboženskému zanicení! Zapotřebí jen

srovnati data vydání knih obou spisovatelů. Moudrosti Verlainově přece předcházeli Objevitel Globu a jiná díla Leona Bloy, již tehdy sršící nejšarlachovějším katolicismem. Žasneme nad povrchností a ledajakostí kritiků, jinak dosti snaživých, kteří nedovedou si náboženské zanícení ničím kloudnějším vyložití než zevnějším napodobením. Kdo dnes pochopí, že náboženské zanícení v tomto smyslu, žízeň po absolutním, dychtění po zřídlech Svaté Moudrosti jsou takřka synonymní rčení?

Z dopisu přítele:

„ . . . Jest tomu dávno, co jsem četl poprvé Bytost od Paula Adama a nevím, jaký dojem bych zakusil teď, kdybych znovu ji přečetl, avšak pamatuju se, že v oné době našel jsem v ní plno talentu, plno umění.

Jaký to nadaný člověk, tento Paul Adam! Teď píše bídne a nemá již ni jediné idee, jež by vybočovala z blbého běhu moderního života.

Peníze zabíjejí všechny tyto nadané lidi. Počínají děly, jež překvapují; potom ještě jednu nebo dvě věci velmi dobré; potom oddají se žurnalismu, by vydělali 500 fr. měsíčně; a tu jest s nimi konec: bohatnou a hloupnou a kromě toho připravují se o svůj styl.

Paul Adam stal se dnes velmi usviněným pánem . . .“

Z jiného dopisu téhož:

„Přičiním se všemožně, bych vám vyhledal Bytost od Paula Adama. Nicméně nemyslete, že najdete v této knize slávu středověku, jak píšete; Paul Adam jest příliš pohanem, než aby něco podobného vytvořil.

Avšak jeho kniha jest skvostná barvou ve smyslu knih Delacourových, na něž jste mne upozornil, ba mnohem lepší . . .“

Mladý p. farář R., pečlivě, švihácky vyfintěný, kráčí za bílého dne městečkem. Přejme mu toho. Kterak však pojmenovati tu okolnost, že má v ústech dýmku, velikosti obvyklé dýmky zednické, a bafčí na veřejné silnici, jež jest hlavní ulicí městečka, jako starý veterán, k podivu venkovanů, ve své hodnosti syna svatého Norberta?

A ještě: dp. Š., premonstrát téhož kláštera, jede kolem oken, vzhůru do kopce po silnici městečkem na velocipedu, s podkasaným svrchníkem, takže ze zadu jest viděti — a to zvláště bije do očí u kněze trochu dobře živeného —, jak svaly stehenní a v kříži pracují namáhavě na vytlačování stupátek. Žák sv. Norberta na velocipedu!

Bychom našli pravé slovo pro tyto klášterníky, představme si svatého Norberta s dýmku nebo cigárou v ústech, byť pod stinnými klenbami nejnepřístupnější klášterské samoty.

A, bychom ještě spíše pochopili, oč se jedná, vyrveme násilím velikého toho světce ze zlatého rámce slavných románských dob a posadíme ho na tento nástroj internacionálních giglat. Tím obdržíme svatého Norberta na velocipedu! — a to in Festo Inventionis S. Crucis.

Z dopisu příteli:

„Zazlívám vám velice, že do tak hloupého časopisu — nemožno říci ani prasáckého, rouhačného atp., čímž by se mu prokázala veliká čest — do tak hloupého časopisu, jakým je DVACÁTÝ VĚK, zanášíte své věci a že nevymluvíte p. Bílkovi podobnou profanaci předmětů, zobrazujících naše Nejsvětější a Nejdrahoccennější Tajemství. Nerad vidím, když se tím vylepují besídky. Hnusem však žaludek se mi obrací, když se dopouští, by se svatými symboly vykrašlovaly veřejné záchody, jakým jest tento fanfárový Dvacátý Věk.

Přemýšlejte o nebezpečí všech škol, časopi-seckých pak zvláště. Vzávejte bl. Raymunda Luila, a on vyprosí vám milost, byste poznal, zda se časy změnily neb nezměnily. On ve svém věku právem hádal se s nevěrci a vcházel do jejich škol; mohl se dočkati, když ne důvodů, aspoň pádných pěstí muslimanských a tím aspoň obětovati Pravdě trochu toho mučednictví. Ve vašem případě však? Poněvadž v oné Meditaci nenaskytla se příležitost, byste s úctou vysloviti mohl plným

její Jménem Nejsvětějším Marii Pannu, Bohorodičku, bez poskvrny hříchu prvotního počatou, a Církev pod neomylným Římským papežem, nynějším Piem X., — a pro p. l' Idéa štěstí, že se nenaskytla, ani on by byl neuveřejnil, ačkoliv se chlubí nejrozsáhlejší Volností myšlení a Svobodou Umění — každý, kdo ji bude čísti v řadě prašivého neřádu, přehlédne hlavní věc a zařadí vše do okkultistické mlhy a mezi spiritistické mátohy. Či myslíte opravdu, že má tento velkohubý časopis jiných čtenářů?

Pan l' Idée jest zvláštní typ necudů (viz Prvotiny Kacíře), užiraných žádostivostí plození, bojících se však — v duchovním a literárním smyslu tak mluvím — stavu manželského i — kurev. „Velkolepý, astrálně cudný pyj l' Idéův atd . . .“

Náběh k článku o nebezpečí škol. --

Nebylo tak velké toto nebezpečí v prvních dobách křesťanství. Tam, jakmile učitel počal prašivět, vše zdravé od něho odtáhlo a on, zůstav sám se svými, byl patrný. Každý věděl, že tam to zahnívá. Církev mohla ihned vysloviti své anathema a to tím snáze, že ti, kteří opustili smrduté, ne že by snad prostě odešli a dále si semeniště moru nevšíмали. Příliš věděli, že mor miluje roztažitelnost jako víra. A proto hned se obraceli s celým arsenálem svých zbraní proti všem, k vůli nimž hned ve Starém Zákoně skrze proroky a v Novém

skrze apoštoly Duch Svatý sestoupiti musel k „dobytku, hovědům, hampejzníkům, bezbožníkům, synům zlořečenství, k studnicím bez vody, mlhám vichry zbouřeným, k psům navracujícím se k svému vývratku a sviním, umytým v kaši bláta“, by je věrně zkonkretnil očím smrtelníků a tak vzbudil v nich spásonosnou ošklivost.

Tam v těch jitřních hodinách Pravdy vše bylo jako po dlouhém zdravém vyspání a zrak nebyl zakysaný.

Hůře již k polednímu, ve věku Středním, kdy škola, jež má pracovati k svému odstoupení, k tomu, by přestala býti, začala zapouštěti kořeny a uplatňovat trvání své existence; kdy škola, jež jest chatrným ciboriem Pravdy, začala nad Pravdu se vyvyšovati a poutati ji v járho, podobně jako rozbujněné tělo rádo duši svazuje. Známo, jak si na sobě začínají zakládat tehdejší university. I vlajku národnostní vztyčují na své ploché střechy bez věží.

— Vyžeň Němce, cizozemce, křičí Hus na krále a král vyhání Němce, by universita přestala býti universitou a by stala se národní. Kdyby král byl jasnovidnější, byl by vyhnal tehdy všechny školo-metské pedanty i s Husem z království a nedošlo by tak záhy ku škole národní a rána housenek, předpověděná Joelem, byla by aspoň na několik století zadržena.

To však všechno k vůli tomu, by se písmo naplnila. Nuže, jsme ve stadiu housenek. Jsme svědky této rány. A tak jest hrozná, že nevidíme prostředku, jímž by člověk mohl vlastníma rukama pohubit, co neprodyšnou, dusivou kože-

šinou chlupatých těl svých obtáči rašící ratolístky nevinných duší. Kdyby nebyl slíben Oheň, beznadějně by člověk svěsiti musel ruce. Ale Oheň jest slíben a Oheň přijde! Tou útěchou posilnění, pozastavme se teď bez bázně u duchomoren těchto věků postních.

Dvojí forma škol se ustálila.

Předně v podobě budov, kam nuceně proti vůli nebo dobrovolně jest sháněn „drobný brav“ (Joel) našich školáčků národních, a studentů středních i vysokých, pod chřestačky pastevců s ustáleným platem.

A pak v podobě časopisů, žurnálů, revuí, jež sice, pokud se platů týká, nejsou mnohdy na tom tak dobře, jež však čím dál tím více se rozmáhají na úkor knihy a díla vůbec. Tohle jest nejnebezpečnější druh škol. To jest vrchol nebezpečí.

Kdož pak ty první přijímá dnes vážně? Že se zvětšují, že se rozšiřují bez ustání, to přec nikomu nemusí vaditi. Trpí vodnatelností od počátku, a toto rozšiřování a zvětšování jest prostě bubření, známka to brzkého skonu. Marně zákon stahuje je obručemi svých paragrafů, marně brání se lazebníkům, by vhodným bodnutím provedli nanejvýš nutnou operaci, bez milosti zhynou, rozpuknuvše se a zalknuvše se spoustami materie, jíž život jejich — jaká to parodie těhotenství? — vyklenul se a jež zaleje jim hrud', jazyk i hlavu. Kdož by tedy čekal na porod ženy vodnaté, s níž loyálně souloží tolik jalových ploditelů?

Ale ty, jež honosí se jakousi svěžestí mladosti,

nepřekročivše ještě věk, v němž vše nové počíná se znechucovati, ty, k vůli nimž, věřte tomu, že jen k vůli nim, — inženýři nastavěli železnic, telegrafů, telefonů a všechny ostatní druhy moderního formanstva, by se rychle dopravovaly do lebečných stanic všeho teď vzdělaného produkty duchů zpravodajských ze všech koutů světa, ty, o nichž Barbey d'Aurevilly napsal, že jsou železnicemi lži,* ty nehonosí se žaludkem, jenž jest schopen zvrátiti mršinu. Toť poslední stadium školy, toť v průběhu školských dějin staroba, jež pod sebe dělá. Neboť ne, že by se ku př. takový Dvacátý Věk něčeho štítil. Dospěv k Svobodě Umění a k Volnosti Smýšlení, vše pozře, vše pohodlně, bez obtíží propustí svými střevy, jež v přítomném ročníku se rozšířila, by ani sem tam z nepozornosti předložené perly příliš neškrábaly a nezpůsobovaly obtíže. A právě v tom spočívá nebezpečí skryté, že všechno klidně spolknou. Nebezpečí pro ony drahokamy a perly, jež se jim předloží. Neboť co tisíceletí navykli si duchové povznešení hledati jen v knihách pevně sponami uzamčených, v obrazech pevně zarámcovaných, ve výklencích chrámů pevně vyzděných, dnes aby hledali na hnojištích těchto papírů, mezi třpytnými vývratky psův a ožralé literární sběře.

A tak pomalu dech se krátí, dech se krátí . . .

*) Když nic jiného se nedokáže děsnou válkou Rusko-Japonskou, tož jistě naprostá zbytečnost denního, ba týdenního periodického tisku. Nesmíme však příliš věc tu rozváděti. Kde kdo hodil by nám na mísu takovýto nevývratný argument: A co by začali lidé, kteří se tím žijí?

S horečnou zvědavostí a neukojitelnou žízňí shání se svět po novinkách a drobnůstkách vědeckých, uměleckých a náboženských, stává se tím nezpůsobilý k požívání Vědy, Umění a Boha. To pracující k poslední hodině srkají poslední viatikum svých zbídačelých a vyprahlých duší . . .

